Bloc 1: Comentari de text i redacció (4 punts)
Llegeix atentament el text i respon les qüestions formulades.

La Conselleria d'Educació ja té instruccions per fer arribar la normativa sobre l'ús dels dispositius mòbils als centres educatius de les Illes Balears aquest mes de gener

EL TITULAR OCUPARIA AQUEST ESPAI.
NO HI APAREIX PERQUÈ L'HEU DE PROPOSAR A LA PREGUNTA 1.

L'augment de les preguntes dels docents ha propiciat aquesta normativa que s'aplicarà de manera immediata als centres.

L'ús abusiu dels mòbils influeix en la capacitat de concentració dels alumnes

La normativa de la Conselleria resoldrà alguns dubtes plantejats pels docents davant l'ús indiscriminat d'aquests dispositius electrònics en l'àmbit educatiu.

Palma
La Conselleria d'Educació ja disposa d'un primer esborrany de les instruccions per regular l'ús dels telèfons mòbils dins els centres educatius que s'aplicarà de manera immediata aquest mes de gener. El document, al qual ha tingut accés l'ARA Balears, estipula per primera vegada limitar l'ús dels mòbils i dels dispositius afins a les escoles de les Balears, tant pel que fa als alumnes com al professorat.

Així, s'atén una demanda de bona part de la comunitat educativa que, ara per ara, no disposa de suport jurídic per fer front a l'abús dels mòbils a les aules. Tot plegat, ha derivat en situacions problemàtiques, com el ciberassetjament o l'ús indegut dels dispositius. (...) Els professors sí que podran utilitzar el mòbil amb finalitats "exclusivament didàctiques i d'acord amb criteris pedagògics". Les limitacions dels mòbils quedaran recollides en les normes d'organització i funcionament de centre (...), que també inclouran regulacions que definiran com emprar altres dispositius electrònics o l'ús ètic de les xarxes socials, entre altres qüestions. Les instruccions fan una menció especial al professorat de guàrdia als patis i entre classes, que "prestarà especial atenció i extremarà la vigilància durant els períodes de canvis de classes i esbarjos".

alumnes, si no tenen el seu consentiment o dels seus pares. Ara bé, en situacions en què l'accés sigui necessari pel bé del menor o pel bé comú, com per exemple en situacions de ciberassetjament, *sexting* o violència de gènere, entre d'altres, el centre hi podrà entrar sense permís, segons el seu protocol.

Jaume Cladera, *Ara Balears* (11/01/2024) (adaptació)

1. Posa un títular que reflecteixi el sentit del text. Raona'l (màxim 3 línies) (1 punt).
2. Determina i justifica l'estructura del text (1 punt).
3. Creus que el control de l'ús dels dispositius mòbils dins els centres educatius és una mesura adequada? Argumenta la teva resposta (175 a 200 paraules) (2 punts).

Bloc 2: (3 punts)

2.1 Llengua (1,5 punts)

Heu de triar i respondre **només una** de les quatre opcions

a) Identificau **dins el text del Bloc 1** dos processos de formació de mots presents. Separau el lexema dels afixos. Indicau, si hi pertoca, el canvi de categoria gramatical que suposen i el significat que aporta el sufix. Justificau la resposta.
b) Explica la diferència d'aquest parell mínim:
El director li ho va comunicar. / El director els ho va comunicar.
c) Escriviu un sinònim **d'un d'aquests mots del text del Bloc 1** (*esborrany*, *demanda*, *estipula*, *afins*, *extremarà*, *abús*, *vigilància*, *indegut*) / Escriviu un antònim **d'un d'aquests mots del text del Bloc 1** (*augment*, *immediata*, *limitar*, *abusiu*, *indiscriminat*, *consentiment*, *exclusivament*).
d) Trobau dins **el text del Bloc 1** una oració amb l'estructura següent:
Subjecte + Verb + CD + CI

2.2. Sociolingüística (1,5 punts)

Heu de triar i respondre **només una** de les quatre opcions

a) Vols iniciar-te en el món de les xarxes socials i has de crear un canal amb contingut propi. Ets catalanoparlant, però dubtes si fer-ho en la teva llengua o fer-ho en altres llengües que poden tenir més públic. Justifica per què el faries en la teva llengua.
b) El fet que un catalanoparlant es dirigeixi en castellà a una persona amb aparença física o accents percebuts com a propis de no catalanoparlants comporta un prejudici lingüístic? Argumenta la teva resposta.
c) Escriu un diàleg entre dos personatges de zones geogràfiques diferents. Cadascun d'ells ha d'utilitzar els trets característics del seu geolecte (mínim 8 intervencions de cada personatge). Especifica quin geolecte empra cada personatge i marca els trets característics del seu parlar.
d) A partir d'aquest fragment de la "Llei de Normalització Lingüística de les Illes Balears", aprovada pel Parlament de les Illes Balears el 29 d'abril de 1986, contextualitza i reflexiona sobre l'ús actual de la llengua pròpia a les Illes Balears.

Article 2

1.-La llengua catalana és la llengua pròpia de les Illes Balears i tots tenen el dret de conèixer-la i d'usar-la.

2.-Aquest dret implica poder adreçar-se en català, oralment o per escrit, a l'Administració, als organismes públics i a les empreses públiques i privades. També, implica poder expressar-se en català a qualsevol reunió i desenvolupar en aquesta llengua les activitats professionals, laborals, polítiques, sindicals, religioses i artístiques; així com rebre l'ensenyament en català i rebre-hi informació a tots els mitjans de comunicació social.

3.-Les manifestacions en llengua catalana, en forma oral o escrita, pública o privada, produeixen plens efectes jurídics i de l'exercici d'aquest dret no pot derivar cap requeriment de traducció ni cap exigència dilatòria o discriminatòria.

4 .-Ningú no podrà ésser discriminat per raó de la llengua oficial que empri.

5.-Les modalitats insulars de la llengua catalana seran objecte d'estudi i protecció, sense perjudici de la unitat de l'idioma.

Bloc 3 : Literatura (3 punts)

Heu de triar i respondre **només una** de les quatre opcions (3 punts)

a) Explica quines són les principals característiques del Modernisme i del teatre de Rusiñol a partir d'aquest fragment de *L'alegria que passa.*

Escena última

És quasi fosc. ELS CARRETERS ja pleguen; ELS FERRERS, no encara

JOANET (*Mirant per on ha marxat el carro*): Déu meu! Adéu, poesia! Adéu, visió d'un instant! Aneu enllà, mentres jo em quedo encastat aquí, a la prosa! Amb vostres cançons amargues i rialleres, em deixeu una recança, el buit al cor, d'un trosset de joventut que corre darrera vostre! Sou l'alegria que passa. I que trista és l'alegria per als que passen i els que es queden! Com que sóc fill del terròs, m'haig de veure condemnat a veure sempre la iglésia, a sentir aqueixes campanes, a veure aqueixes parets, a morir d'ensopiment i a no adonar-me del viure. Dormim. (*S'apoia en un plàtano i cau una pluja de fulles seques*.) Dormim al llit de la prosa, ja que em fuig la poesia.

b) Quin és l'ús que fa Salvador Espriu de la mitologia en la seva poesia?

c) Comenta aquest fragment de *La plaça del Diamant* en relació amb l'obra de l'autora i el context històric en què s'inscriu.

"Quan tornava a casa sempre la trobava on l'havia deixada. Si era fosc, al peu del balcó. Si havien tocat les sirenes, ran de la porta del pis, amb els llavis tremolant, però sense dir res. Com una bufetada, Com deu bufetades. Fins que un milicià va trucar a la porta per dir-me que en Cintet i en Quimet havien mort com uns homes. I em va donar tot el que quedava d'en Quimet: el rellotge.

I vaig pujar al terrat a respirar. Em vaig acostar a la barana de la banda del carrer i em vaig quedar quieta allà una estona. Feia vent. Els filferros d'estendre la roba, rovellats de tant no servir, es gronxaven, i la porta de la golfa, pam, pam… La vaig anar a tancar. I a dintre, al fons, de panxa enlaire, hi havia un colom, aquell de les llunetes. Tenia les plomes del coll mullades per la suor de la mort, els ullets enlleganyats. Ossos i ploma. Li vaig tocar les potes, tot just passar-li el dit pel damunt, plegades endintre, amb els ditets fent ganxo avall. Ja estava fred. I el vaig deixar allí, que havia estat a casa seva. I vaig tancar la porta. I vaig tornar al pis.

Mercè Rodoreda: *La plaça del Diamant*, capítol XXXII

d) Explica quina influència va tenir el cal·ligrama i les noves tendències pictòriques en la literatura de Joan Salvat-Papasseit. Pots servir-te del seu poema "Drama en el port".